

## บทที่ 5

### สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

#### สรุปผลการทดลอง

การเก็บข้อมูลตั้งแต่เริ่มวัดผลในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังทดลองจนถึงระยะติดตามผลใช้ระยะเวลาทั้งสิ้นประมาณ 8 สัปดาห์ กลุ่มตัวอย่างได้รับ โปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ จำนวนทั้งสิ้น 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ครั้ง รวม 10 ครั้ง การวิเคราะห์ข้อมูลกระทำด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำประเภทหนึ่งตัวแปร ระหว่างกลุ่ม และหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่ม (Repeated-Measures Analysis of Variance : One between Subjects Variable and One within-Subjects Variable) ถ้าปฏิสัมพันธ์มีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบผลย่อย (Simple Effect) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีทดสอบแบบนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls Method) หากพบความแตกต่าง ซึ่งการทดลองครั้งนี้มีสมมติฐานการวิจัยดังนี้

1. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองและระยะเวลาของการทดลอง
2. นักเรียนที่ได้รับโปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบและกลุ่มควบคุม มีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ระยะหลังการทดลองแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่ได้รับโปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบและกลุ่มควบคุม มีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ระยะติดตามผลแตกต่างกัน
4. นักเรียนที่ได้รับโปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบ มีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ในระยะหลังการทดลองสูงกว่าในระยะก่อนการทดลอง
5. นักเรียนที่ได้รับโปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบ มีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง
6. นักเรียนที่ได้รับโปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบ มีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล ไม่แตกต่างกัน

#### สรุปผลการวิจัย

- จากการวิเคราะห์ข้อมูลได้ผลดังต่อไปนี้
- 1. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองและระยะเวลาของการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 2. นักเรียนที่ได้รับโปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบและกลุ่มควบคุม มีการพัฒนาความ

ฉลาดทางอารมณ์ระยะหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. นักเรียนที่ได้รับโปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบและกลุ่มควบคุม มีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ระยะติดตามผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. นักเรียนที่ได้รับโปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบมีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ในระยะหลังการทดลองแตกต่างจากในระยะก่อนการทดลองอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. นักเรียนที่ได้รับโปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบ มีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ ระยะติดตามผลแตกต่างจากระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีคะแนนเฉลี่ยระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง

6. นักเรียนที่ได้รับโปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบ มีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

## อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถอภิปรายผลตามสมมติฐานได้ดังนี้

1. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 อธิบายได้ว่าจากภาพประกอบที่ 6 จะเห็นได้ว่าในระยะก่อนการทดลอง ทั้งกลุ่มที่ได้รับ โปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์ไม่แตกต่างกันแต่เมื่อระยะเวลาผ่านไปคือในระยะหลังการทดลองพบว่า กลุ่มที่ได้รับ โปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบมีคะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับ โปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบ และในระยะติดตามผลก็พบว่ากลุ่มที่ได้รับการให้ โปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบมีคะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างลักษณะเช่นนี้พบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองและระยะเวลาของการทดลองนั่นคือ ผลของ โปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบช่วยให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายเกิดการปรับเปลี่ยนความคิด พฤติกรรม มีทักษะความฉลาดทางอารมณ์ จึงทำให้คะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับ โปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับ โปรแกรมการให้ เทคนิคแม่แบบทั้งในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รังสิมันต์ สุนทร ไซยา (2535, หน้า 94) ที่ได้ศึกษาผลของตัวแบบที่มีต่อพฤติกรรมการมีระเบียบวินัยในชั้นเรียนของนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า การที่นักเรียน ได้ดูตัวแบบจากวีดิทัศน์นั้น สามารถเพิ่มพฤติกรรมการมีระเบียบวินัยในชั้นเรียนได้มากกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ดูตัวแบบ และพฤติกรรมการมี ระเบียบวินัยในชั้นเรียนยังคงอยู่ได้ในระยะติดตามผล

2. จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักเรียนที่ได้รับโปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบและ

กลุ่มควบคุม มีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ระยะหลังการทดลองไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า นักเรียนที่ได้รับโปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบและกลุ่มควบคุม มีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ระยะหลังการทดลองแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบ ทำให้นักเรียนเกิดทักษะในการคิด มีความเชื่อ ทศนคติความคาดหวังในการที่จะตัดสินใจกระทำ ทำให้นักเรียนพัฒนาตนเอง เข้าใจตนเอง เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น และสอดคล้องกับการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียน ทำให้นักเรียนเกิดการตระหนักรู้จักอารมณ์ตนเอง การบริหารจัดการอารมณ์ การสร้างแรงจูงใจที่ดีให้แก่ตนเอง การรับรู้ถึงอารมณ์ผู้อื่น สอดคล้องกับแนวคิดหรือทฤษฎีของ แบนดูรา (Bandura, 1986) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้จากการสังเกตตัวแบบ จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลง คือ สร้างพฤติกรรมใหม่ ระวังและยุติการแสดงพฤติกรรมของบุคคลที่ไม่น่าพึงพอใจ เอื้ออำนวยให้พฤติกรรมของบุคคลที่เคยได้รับการเรียนรู้มาแล้ว ได้มีโอกาสแสดงออกเพิ่มมากขึ้น มีผลต่อสภาพแวดล้อมที่ประกอบการทำพฤติกรรมที่ตนเองชื่นชอบ และมีผลต่ออารมณ์ของบุคคลจากการสังเกตตัวแบบที่สามารถกระตุ้นให้บุคคลเกิดอารมณ์คล้ายตาม และสอดคล้องกับความเห็นของ นิตยา ษภักดี (2542, หน้า 110) ที่กล่าวว่าความฉลาดทางอารมณ์คือ ความสามารถในการพัฒนาเชิงอารมณ์และสังคม ทำให้บุคคลประสบความสำเร็จและมีความสุขและสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรภี หนูเรียงสาย (2544, อ้างถึงใน สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2543) ที่ได้ศึกษาผลการใช้กิจกรรมกลุ่มและโปรแกรมการฝึกความฉลาดทางอารมณ์ ที่มีต่อการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทพารักษ์มาตาวิทยา จังหวัดระยอง พบว่า โปรแกรมการฝึกความฉลาดทางอารมณ์และกิจกรรมกลุ่มสามารถพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนให้สูงขึ้นได้ และยังสอดคล้องกับประเสริฐศรี เอื้อนครินทร์ (2524) ศึกษาผลของการใช้เทคนิคแม่แบบเพื่อพัฒนาจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเมืองเลย จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ แบบทดสอบวัดทัศนคติเชิงจริยธรรมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ กับแม่แบบสไลด์การ์ตูนประกอบเสียง 5 เรื่อง ดำเนินการให้แม่แบบแก่กลุ่มทดลองจำนวน 5 ครั้ง ใช้เวลาติดต่อกันวันละ 1 ชั่วโมง ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มทดลองซึ่งได้รับแม่แบบมีจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สูงกว่ากลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลอง

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่านักเรียนที่ได้รับโปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบมีความฉลาดทางอารมณ์ แตกต่างกับกลุ่มควบคุม ในระยะหลังการทดลอง

3. จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักเรียนที่ได้รับโปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบและกลุ่มควบคุม มีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ระยะติดตามผลแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ว่า นักเรียนที่ได้รับโปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบและกลุ่มควบคุม มีการพัฒนาความฉลาด

ทางอารมณ์ระยะติดตามผลแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากโปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบ ซึ่งแนวคิดของ สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2543) ได้เสนอขั้นตอนเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ดังนี้ คือ ต้องกำหนดพฤติกรรมที่ต้องการให้ตัวแบบแสดง โดยพฤติกรรมนั้นต้องสังเกตเห็นได้ และอยู่ภายในระดับความสามารถของผู้สังเกต โดยพฤติกรรมที่บุคคลเรียนแบบนั้นต้องแยกเป็นพฤติกรรมย่อย ๆ ได้ และให้ตัวแบบทำตามไปทีละพฤติกรรม เมื่อผู้สังเกตเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบถูกต้อง ให้เสริมแรงทันที โดยตัวเสริมแรงที่มีประสิทธิภาพ และไม่ใช้ความรุนแรงในการควบคุมผู้สังเกต ให้มีการรวบรวมข้อมูลถึงความก้าวหน้าของผู้สังเกตด้วย จากกระบวนการดังกล่าวทำให้ผู้สังเกตเลียนแบบตัวแบบที่มีความฉลาดทางอารมณ์ และพัฒนาตนเองให้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เกิดความสามารถในการตระหนักรู้อารมณ์ตนเอง มีความสามารถในการแสดงอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม เข้าใจถึงคุณค่าและศักยภาพของตนเอง มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น สามารถปรับตัวเองให้กับบุคคลอื่น ๆ ได้ ตลอดจนจัดการบริหารความเครียดได้อย่างเหมาะสม มีความสุข และความพึงพอใจในชีวิต แม้จะอยู่ในช่วงภายหลังทดลองมาแล้ว 3 สัปดาห์ แต่โปรแกรมการให้เทคนิคตัวแบบยังคงทน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธงชัย โรจนวิภาค (2525) ได้ศึกษาผลของตัวแบบที่มีต่ออัตตมโนทัศน์ และการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนชายที่ประพฤติดื้อต่อสังคม โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพระนารายณ์ จังหวัดลพบุรี จำนวน 60 คน ปีการศึกษา 2544 กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 30 คน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยอัตตมโนทัศน์และการประมาณค่าการปรับตัวทางสังคมสูงกว่ากลุ่มควบคุมในระยะติดตามผล

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่านักเรียนที่ได้รับ โปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบ และกลุ่มควบคุม มีความฉลาดทางอารมณ์ในระยะติดตามผลแตกต่างกัน

4. จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักเรียนที่ได้รับ โปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบ มีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ ในระยะหลังการทดลองสูงกว่าในระยะก่อนการทดลอง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4 ที่ว่านักเรียนที่ได้รับ โปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบ มีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ ในระยะหลังการทดลองสูงกว่าในระยะก่อนการทดลอง ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบ ทำให้นักเรียนเกิดทักษะในการคิด มีความเชื่อ ความคาดหวังในการที่จะตัดสินใจกระทำ ทำให้นักเรียนพัฒนาตนเอง เข้าใจตนเอง เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ส่งผลนักเรียนเกิดการตระหนักรู้จักอารมณ์ตนเอง การบริหารจัดการอารมณ์ การสร้างแรงจูงใจที่ดีให้แก่ตนเอง การรับรู้ถึงอารมณ์ ผู้อื่น ยอมรับในความคิดเห็นของผู้อื่น เอาใจเขามาใส่ใจเรา สามารถจัดการความเครียดได้อย่างเหมาะสม มีความพึงพอใจในชีวิต ส่งผลให้คะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์ในระยะหลังการทดลอง สูงกว่าระยะก่อนการทดลอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ คาราวรรณ ต๊ะปีนตา (2528) ศึกษาผลของการใช้ตัวแบบในการลดความวิตกกังวล

ของนักศึกษาก่อนการศึกษากาปฏิบัติวิชาการพยาบาลจิตเวช กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาล  
ชั้นปีที่ 3 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 10 คน ผลการวิจัยพบว่ากลุ่ม  
ทดลองสามารถลดความวิตกกังวลได้มากกว่ากลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลอง และสอดคล้อง  
กับงานวิจัยของ ทศนีย์ นนทะสร (2532) ศึกษาวิธีการพัฒนาพฤติกรรมการช่วยเหลือทางการ  
พยาบาลตามแนวทฤษฎีปัญญาดังคมในนักศึกษาพยาบาล กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปี  
ที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลราชชนนীর จำนวน 45 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาลกลุ่มที่ดูตัวแบบ  
อย่างเดียวนั้นมีพฤติกรรมการช่วยเหลือทางการพยาบาลในภาพรวมทั้งหมด และในพฤติกรรมแต่ละ  
พฤติกรรมไม่แตกต่างกับกลุ่มควบคุมทั้งในระยะพัฒนาพฤติกรรม และระยะติดตามผล วิเคราะห์  
ภายในกลุ่มพบว่าพฤติกรรมภาพรวม 3 พฤติกรรมในระยะพัฒนาพฤติกรรม และในระยะหลัง  
การทดลองสูงกว่าระยะก่อนทดลอง

สรุปได้ว่านักเรียนที่ได้รับโปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบ มีการพัฒนาความฉลาดทาง  
อารมณ์ ในระยะหลังการทดลองสูงกว่าในระยะก่อนการทดลอง

5. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักเรียนที่ได้รับ โปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบ มี  
การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ ระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลองแตกต่างกัน ซึ่งเป็น  
ไปตามสมมติฐานข้อที่ 5 ที่ว่านักเรียนที่ได้รับโปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบ มีการพัฒนาความ  
ฉลาดทางอารมณ์ ระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง ทั้งนี้เนื่องจากเมื่อนักเรียนที่ได้รับ  
โปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบ เพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ โดยผู้สังเกตสามารถสังเกตพฤติกรรม  
กรรมเดิม เช่น ความคิด ความเชื่อเดิม พฤติกรรมที่แสดงออกแล้วเป็นผลเสียต่อตัวเอง พฤติกรรมที่  
สังคมไม่ยอมรับ เกิดการเรียนรู้ใหม่ เช่นการควบคุมตนเอง การเอาใจเขามาใส่ใจเรา การฝึกทักษะ  
การฟัง การแสดงออกที่เหมาะสม และการเรียนรู้เพิ่ม เช่น การเข้าใจภาวะอารมณ์ของผู้อื่น การฝึก  
ทักษะทางสังคม การเห็นความเชื่อมโยงของการกระทำของตนเอง ซึ่งกระบวนการเหล่านี้ ส่งผล  
ให้นักเรียนมีความฉลาดทางอารมณ์เพิ่มมากขึ้น ถึงแม้จะผ่านไปแล้ว 3 สัปดาห์หลังเสร็จสิ้นการ  
ทดลอง แต่ระดับคะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์ก็ยังคงสูงนั่นหมายความว่าโปรแกรมการใช้  
เทคนิคแม่แบบมีความคงทนถาวร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ซากอทสกี และลิต (Sagotsky  
& Lits, 1981) ได้ทดลองเสนอตัวแบบเพื่อเพิ่มพฤติกรรมความร่วมมือในการทำงานกับเด็ก จำนวน  
118 คน โดยแบ่งเด็กออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มที่หนึ่งให้ดูตัวแบบจากแถบบันทึกภาพที่เป็นผู้ใหญ่  
แสดงการตกลงที่จะช่วยเหลือกันก่อนการเล่นรวมกับการแสดงพฤติกรรมร่วมมือตั้งแต่เริ่มเล่น  
เกมจนจบการเล่น กลุ่มที่สองให้ดูเฉพาะตัวแบบจากแถบบันทึกภาพที่เป็นผู้ใหญ่แสดงการตกลงที่จะ  
ช่วยเหลือกันก่อนการเล่น กลุ่มที่ 3 ให้ผู้วิจัยอ่านคำแนะนำวิธีการเล่นเกมและแนะนำให้  
ร่วมมือกันเล่นเกม และกลุ่มที่สี่ให้เล่นเกมโดยไม่ให้ตัวแบบใด ๆ ภายหลังจากดูตัวแบบหรือการ

แนะนำแล้วให้แต่ละกลุ่มเล่นเกมจำนวน 3 เกม ผลปรากฏว่า เด็กในกลุ่มที่หนึ่ง กลุ่มที่สอง ไม่มีความแตกต่างกันในการแสดงพฤติกรรมความร่วมมือในแต่ละกลุ่ม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ราชันี พรมานะจิรัฐกุล (2537) ได้ศึกษาผลการเสนอตัวแบบสัญลักษณ์ต่อพฤติกรรมการดูแลตนเอง ด้านสุขภาพของนักศึกษาพยาบาล กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 คณะพยาบาล ศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เฉพาะเพศหญิง ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการดูแลตนเองด้านสุขภาพจิตของกลุ่มทดลอง ในระยะติดตามผลภายหลังการทดลองสอง สัปดาห์มากกว่าในระยะก่อนการทดลอง และเมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการดูแลตนเองด้านสุขภาพจิตของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่ามีค่าเฉลี่ยของคะแนน พฤติกรรมการดูแลตนเองด้านสุขภาพจิตของกลุ่มทดลองทันที และระยะติดตามผลภายหลังการ ทดลองสองสัปดาห์ มากกว่าของกลุ่มควบคุม

สรุปได้ว่า นักเรียนที่ได้รับ โปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบ มีการพัฒนาความฉลาด ทางอารมณ์ ระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลองแตกต่างกัน

6. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักเรียนที่ได้รับ โปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบ มี การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ ในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 6 ที่ว่านักเรียนที่ได้รับ โปรแกรมการให้เทคนิค แม่แบบ มีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ ในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล ไม่แตก ต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากเมื่อนักเรียนได้รับ โปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบเพื่อพัฒนาความฉลาดทาง อารมณ์ ตลอด 4 สัปดาห์นั้น ทำให้นักเรียนเกิดทักษะในการคิด มีความเชื่อ ความคาดหวังในการ ที่จะตัดสินใจกระทำ ทำให้นักเรียนพัฒนาตนเอง เข้าใจตนเอง เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ส่งผลให้นักเรียนเกิดการตระหนักรู้จักอารมณ์ตนเอง การบริหารจัดการอารมณ์ การสร้างแรงจูงใจที่ดีให้ แก่ตนเอง การรับรู้ถึงอารมณ์ ผู้อื่น ยอมรับในความคิดเห็นของผู้อื่น เอาใจเขามาใส่ใจเรา สามารถ จัดการความเครียดได้อย่างเหมาะสม มีความพึงพอใจในชีวิต ส่งผลให้นักเรียนเกิดความฉลาดทาง อารมณ์ด้านต่าง ๆ คือตระหนักรู้จักตนเอง บริหารจัดการอารมณ์ของตน สร้างแรงจูงใจที่ดีให้แก่มกตนเอง สามารถรับรู้อารมณ์ของผู้อื่นได้ สามารถในการจัดการความสัมพันธ์กับผู้อื่น ควบคุมอารมณ์ ของตนเอง มีความเข้าใจผู้อื่น มีการสื่อสารที่ดี และรู้จักการสร้างมนุษยสัมพันธ์ รวมถึงมีเทคนิค และแนวทางที่เหมาะสมไว้ใช้ในการเผชิญกับสถานการณ์ที่เป็นจริง เพื่อดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างเหมาะสม ผลจากการเรียนรู้อยู่ในระดับสูง คงทน และใช้ได้ตลอดเวลา แม้ระยะเวลาของการทดลองจะ ผ่านไปก็ไม่ได้ทำให้ความฉลาดทางอารมณ์ลดลง ซึ่งสอดคล้องกับ สเพนนี (Span, 1987) ได้ ทดลองเสนอตัวแบบเพื่อเพิ่มความถี่ของการแสดงพฤติกรรมเป้าหมาย 3 พฤติกรรม ได้แก่

พฤติกรรมกำสัผัส พฤติกรรมแสดงท่าทาง และพฤติกรรมชมเชย กลุ่มตัวอย่างเป็นครูฝึกสอนจำนวน 5 คน โดยที่แต่ละคนจะได้ดูตัวแบบจากเทปบันทึกภาพที่เป็นอาจารย์ ภายหลังการทดลองพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้ดูตัวแบบแสดงพฤติกรรมกำสัผัส และพฤติกรรมแสดงท่าทาง จะมีความถี่ของการแสดงพฤติกรรมทั้งสองพฤติกรรมมากกว่าระยะเส้นฐานและพฤติกรรมนั้นยังคงอยู่ในระยะติดตามผล ภายหลังการทดลอง 2 สัปดาห์ สำหรับความถี่ของการแสดงพฤติกรรมชมเชยนี้ ไม่พบการเปลี่ยนแปลงทั้งในระยะหลังทดลอง และระยะติดตามผล และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รังสิมันต์ สุนทรไชยา (2535) ได้ทำการศึกษาผลของตัวแบบที่มีต่อพฤติกรรมกำสัผัสเบี่ยงวินัยในชั้นเรียนของนักเรียนวัยเข้าสู่วัยรุ่น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวันอมรินทราราม จำนวน 10 คน ใช้การทดลองระยะเวลา 7 สัปดาห์ ซึ่งทำการสังเกตพฤติกรรม และบันทึกพฤติกรรม สัปดาห์ละ 5 ครั้ง ผลการวิจัยพบว่า การใช้ตัวแบบวิธีทัศนสามารถเพิ่มพฤติกรรมกำสัผัสเบี่ยงวินัยในชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างได้ทั้งในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล

สรุปได้ว่านักเรียนที่ได้รับโปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบ มีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ ในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล แตกต่างกัน

## ข้อเสนอแนะ

### ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า โปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบ มีผลต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยขอเสนอให้นำวิธีนี้ไปสร้างหรือพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ในนักเรียนตามสถานศึกษาอื่น ๆ เพื่อให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีความฉลาดทางอารมณ์ เกิดการตระหนักรู้จักอารมณ์ตนเอง การบริหารจัดการอารมณ์ การสร้างแรงจูงใจที่ดีให้แก่ตนเอง การรับรู้ถึงอารมณ์ของผู้อื่น ยอมรับในความคิดเห็นของผู้อื่น เอาใจเขามาใส่ใจเรา สามารถจัดการความเครียดได้อย่างเหมาะสม มีความพึงพอใจในชีวิต เพื่อให้ให้นักเรียนได้ใช้ชีวิตอย่างมีความสุข ทั้งที่โรงเรียน และที่บ้าน เป็นเยาวชนที่ดีของประเทศชาติต่อไป โดยการจัดกิจกรรมเฉพาะที่เกี่ยวข้อง เช่น Happy Camp กิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิต ทักษะสังคม เป็นต้น

### ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยมีความคิดเห็นในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์กับวิธีการอื่น ๆ เช่น การใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ การจัดฝึกอบรม หรือโปรแกรมการฝึกความฉลาดทางอารมณ์อื่น ๆ ที่มีอยู่หรือปรับใช้ในห้องเรียน

2. ควรมีการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ เช่น เยาวชนที่มีปัญหาด้านความฉลาดทางอารมณ์ นักเรียนที่อยู่ในสถานพินิจ นักเรียนที่มีปัญหาทางอารมณ์ และปัญหาการปรับตัว เป็นต้น เช่น การใช้โปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบ ต่อการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเยาวชนในสถานพินิจเด็ก เป็นต้น

3. ควรมีการทำวิจัยการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์โดยใช้เทคนิคแม่แบบกับนักเรียน นักศึกษาระดับชั้นอื่น ๆ เช่น ระดับประถม ระดับมัธยม และระดับอุดมศึกษา และหรือกลุ่มที่มีปัญหาด้านการปรับตัวทั้งนี้เพราะนักเรียนแต่ละระดับมีวุฒิภาวะอารมณ์แตกต่างกัน การศึกษาโดยใช้เทคนิคแม่แบบนี้ อาจมีความเหมาะสมกับนักเรียนระดับใดระดับหนึ่งเป็นพิเศษ ซึ่งจะเป็นการขยายองค์ความรู้เรื่องการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์และการใช้เทคนิคแม่แบบให้มีคุณค่ามากยิ่งขึ้น